

РЕЦЕНЗИЯ

От професор д-р Стефан Иванов Мичев, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, професор в катедра „Национална сигурност“, във факултет „Информационни науки“ на Университета по библиотекознание и информационни технологии върху научните трудове за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 9.1. Национална сигурност, за конкурс обявен от Нов български университет в ДВ бр. 84/21.10.2022 г., с кандидат гл. ас. д-р Михаел Минев Димитров.

София

2023

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет.

От представената справка за изпълнение на минималните национални изисквания от от главен асистент д-р Михаел Минев Димитров за участие в конкурс, за заемане на академична длъжност „доцент“ в департамент „Национална и международна сигурност“ на Нов български университет, в област на висше образование „Сигурност и отбрана“, професионално направление „Национална сигурност“ е видно, че кандидатът покрива тези изисквания.

Групите показатели и съответстващият брой точки за всеки от представените научни трудове са посочени съобразно минималните национални изисквания към научната дейност на кандидата. Номерацията на научните трудове съответства на номерацията, представена в списък на научната продукция на кандидата. По група показатели „Д“ са посочени цитираният труд на кандидата и мястото на цитиране. Обемът и видът на публикациите за конкурса, както и цитиранията покриват 495 точки и надхвърлят минималните национални изисквания по наукометрични показатели.

II. Изследователска дейност.

1. Оценка на монографичния труд и други публикации, представени за рецензиране.

Представените за рецензия публикации съответстват на предметната област на обявения конкурс и се приемат за рецензия. Тематиката на публикациите по приложения от кандидата „Списък на трудовете“ се отнасят до област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“.

Съгласен съм със самооценката на гл. ас. д-р Михаел Димитров, че научните му трудове за участие в конкурса може да бъдат структурирани в три тематични групи:

1. Теория на регионалната сигурност.
2. Политически процеси в държавите от Западните Балкани.
3. Енергийна сигурност на държавите от региона „Три морета“.

В първа група публикации (Теория на регионалната сигурност) се аргументира тезата за водещата роля на регионалните пространства при разбирането на поведението на субектите в международната среда. Публикациите в тази група са насочени към формулиране на методология и механизми, посредством които да се операционализират

регионалните пространства.

Във втора група публикации (Политически процеси в държавите от Западните Балкани) са анализирани направленията, върху които се фокусират усилията по преформатиране на основните области от обществения живот на Западните Балкани.

Трета група публикации (Енергийна сигурност на държавите от региона „Три морета“) е посветена на влиянието на енергетиката и енергийната инфраструктура върху политическите процеси в държавите от „Триморието“. Очертани са перспективните направления както в по-тесния контекст на Западните Балкани, така и за изграждането на нови диверсификационни маршрути за газ и съответните провеждани контрамерки от Руската федерация.

Резултатите от научно-изследователската дейност, отразени в научните трудове на кандидата, отговарят на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“. Научната дейност на кандидата е насочена към трансфериране на знания, системен анализ и дефиниране на проблеми, валидиране на резултати от изследвания, иновации и предефиниране на понятия.

Монографичният труд „Западните Балкани в битката за Римленда“, който кандидатът представя като хабилизационен, е сериозно изследване, в което е развита и аргументирано доказана тезата, че Западните Балкани остават в центъра на геополитическата конфронтация за контрол над „Дъговата земя“.

Според мен висока оценка заслужава анализът на т.н. „географската съдба“ на региона, която генерира поредица от уязвимости и рискове, които могат да се определят като синергично усилващи се и в резултат на политиката на основните геополитически играчи.

Използвайки и модернизирайки методологията на Фридрих Ратцел, гл. ас. д-р Михаел Димитров разглежда предпоставките на „геобиологичната“ среда на Западните Балкани и нейното въздействие върху вътрешнополитическата картина в обществата, засегнати в най-голяма степен от конфликтен потенциал, който може и се използва за аргументиране на военна агресия. Кандидатът за заемането на академичната длъжност „доцент“ задълбочено изследва „пространствения смисъл“ на основните конфликтни оси в региона и взаимната обвързаност между динамиката по линията Белград-Прищина, центробежните процеси в Босна и Херцеговина, наред със засилващата се роля на

хърватския елемент, който при единодействие с идеолозите на „сръбския свят“ би довел до прекратяване съществуването на тази държава.

Добре аргументирана е една от основните тези на гл. ас. д-р Михаел Димитров, че енергийната осигуреност на страните в региона придобива характер на предопределящ фактор за липсата на хомогенност във външнополитическото им поведение, а оттам води до блокиране и на усилията за доизграждане на регионалната общност за сигурност.

Специално подчертавам сполучливото използване на компютърно подпомаган метод МАСТОР за анализ на конкурентното пространство в Западните Балкани.

В публикуваната книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" „Методологически положения за анализ на регионалната сигурност: сценарийно пространство за развитие на ситуацията в Междинна Европа“ е налице обогатяване на категорийния апарат по отношение на изследванията на регионалната сигурност. Всеки специалист в областта на сигурността би оценил по достойнство анализа на регионалните пространства и през призмата на функционирането на субектите на сигурност. И в тази книга теоретичната рамка е сполучливо допълнена от компютърно подпомагани методи MICMAC, SMIC и Scenaring Tools, с помощта на които се идентифицират променливите при отчитане на преките, непреките и потенциалните преки влияния, с оглед създаване на вътрешно непротиворечив образ за бъдещото състояние на Междинна Европа.

В предоставените за рецензия статии и доклади се анализират и други важни теоретични проблеми и практически подходи, които имат отношение към конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 9.1. Национална сигурност.

По-конкретно става дума за анализ на основните механизми, посредством които външни центрове на сила оказват въздействие върху регионалната динамика в Западните Балкани. Обърнато е внимание на особената роля на гарантирането на енергийната сигурност на държавите както от гледна точка на доставките на суров нефт, така и на снабдяването с природен газ.

Разгледани са особеностите на държавите от Западните Балкани, в по-широкия контекст на „Триморието“ и геополитиката на диагоналите на Рудолф Кьелен. Отчита се ролята на основните геоекономически оси и невъзможността те да бъдат

операционализирани без завършване на евроинтеграционните процеси.

Изследвани са икономическите тенденции в региона, включително на тези, повлияни от разпространението на SARS-CoV-2, и различаващата се степен на устойчивост на вътрешните участници.

Специално отбелязвам постигнатото в статията „Сценарийно пространство за развитие на динамиката на сигурността в Междинна Европа“, където е представено сценарийно пространство за развитие на динамиката на сигурността в Междинна Европа, базиращо се върху резултатите от прилагане на 3 компютърно-подпомагани метода: матрица, отчитаща измененията на кръстосаните влияния, насочена към категоризиране на величините MICMAC (Matrice d'Impacts Croisés Multiplication Appliqués à un Classement), системи и матрици на кръстосаните влияния SMIC (Systèmes et Matrices d'Impacts Croisés) и приложение за визуализиране на сценарийно пространство „Scenaring Tools“.

2. Оценка резултатите и приносите в изследванията на гл. ас. д-р Михаел Димитров.

Според мен представената от гл. ас. д-р Михаел Димитров справка за научните приноси отговаря на постигнатото от кандидата. Сред заявените научни резултати и приноси искам специално да посоча няколко, които доказват оригиналността на научните изследвания и научните резултати:

- Създадена е методика за извеждане на структурата на регионални пространства.
- Предложен е подход, надхвърлящ субстанциалните схващания за понятието „регион“, базиращ се върху синхроничен прочит на явленията и процесите.
- Съставена е класификация на регионалните пространства, с оглед извеждане на закономерности при провеждане на външнополитическата линия на водещи центрове за сила спрямо тях.
- Изведени са измененията в относителното тегло на средствата, способите и формите на проявление на активни мероприятия, насочени към уязвими области на държавите, обект на намеси.

Всички приноси в рецензираните трудове са лично дело на автора. Някои от приносите се нуждаят от редактиране, защото в тях са описани резултатите от изследванията, а не приносния момент. Тази бележка не поставя под съмнение общата ми положителна оценка за наличие на приноси в изследванията на гл. ас. д-р Михаел Димитров.

3. Оценка на резултатите от участие в изследователски и творчески проекти и приложение на получените резултати в практиката.

В качеството си на председател на Сдружение „Български хъб за обединени Балкани“, гл. ас. д-р Михаел Димитров е провеждал дейности по проекти на ЕП, НАТО и Rockefeller Brothers Fund. Ръководител на проект (тип Advanced Research Workshop) по програма Science for Peace and Security на НАТО, на тема „Integration of the Western Balkans in NATO as a Guarantee for Regional Stability“.

III. Учебна и преподавателска дейност.

1. Аудиторна и извънаудиторна заетост, работа в електронния обучителен модул "MOODLE – НБУ", осигуряване на студентски практики и стажове, работа със студенти и докторанти.

Кандидатът за заемане на академичната длъжност „доцент“ Михаел Димитров използва пълноценно електронния обучителен модул “Moodle - NBU”, предоставя материали към лекциите, тестове за самоподготовка и виртуални класни стаи (при необходимост, съобразно обстановката). Гл. ас. д-р Михаел Димитров участва активно при подписването на споразумение с ГДИН при Министерство на правосъдието на Република България, пряко свързано с осигуряването на студентски стажове към магистърска програма „Криминология и политики за превенция на престъпността“. Подпомага процеса по дипломиране на студентите като научен ръководител, рецензент и квестор в изпитни комисии.

2. Работа с Еразъм-студенти.

Гл. ас. д-р Михаел Димитров е академичен Еразъм+ координатор на департамент „Национална и международна сигурност“. Като такъв извършва дейностите по подписване на споразумения по програмата с партньорски университети, осигуряване на входящи и изходящи мобилности на студенти, както и на и щатния състав.

IV. Административна и обществена дейност.

Гл. ас. д-р Михаел Димитров участва активно в неправителствения сектор както като обучаем по различни програми (напр. Young Balkan Leaders-the power of shared international knowledge and skills for successful management, Project №2018-1-BG01-KA205- 047713), така и в качеството си на ръководител на собствени проекти.

1. Участие в колективни органи на управление на НБУ.

Гл. ас. Михаел Димитров е член на Факултетния съвет на Факултет за базово образование на Нов български университет.

2. Привличане на студенти в програмата.

Кандидатът за заемане на академичната длъжност „доцент“ Михаел Димитров редовно изнася лекции във формата на кампаниите на НБУ „Дни на отворените врати“.

V. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата.

Нямам съществени критични бележки. Моята препоръка с оглед на конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ към колежата гл. ас. д-р Михаел Димитров е на базата на постигнатите резултати от научните си изследвания да издаде учебник за нуждите на учебния процес във НБУ, както и да продължи публикационната си активност и участие в научни форуми, за което има всички необходими предпоставки.

VI. Становище относно наличието или липсата на плагиатство.

Не съм установил плагиатство и не съм получил сигнал за плагиатство в трудовете на гл. ас. д-р Михаел Димитров. Използваните източници са добросъвестно цитирани.

VII. Заключение.

Оценявам положително академичната дейност на главен асистент доктор Михаел Минев Димитров. Тя отговарят на изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Предлагам главен асистент доктор Михаел Минев Димитров да бъде допуснат до избор от Академичния съвет на Нов български университет за заемане на академична длъжност „доцент“ в департамент „Национална и международна сигурност“ на Нов български университет, в област на висше образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“.

Рецензент:

професор, д-р Стефан Мичев